Lietas Nr. C30491815
Lietas arhīva Nr. C-4918-15/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 28.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Rūķe,
izskatījusi Rīgā, Abrenes ielā 3, rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

-

konstatēja:

2015.gada 14.jūlijā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu valsts noteiktajā minimālajā apmērā 2004.gada 10.augustā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam. Prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta 2015.gada 15.jūlijā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ir /pers. C/ aizbildne, ko apliecina Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 10.decembra lēmums Nr.1-6/2989. /pers. C/ tēvs /pers. B/ neiesaistās dēla aprūpē. 2014.gada 10.decembrī ar Rīgas bāriņtiesas lēmumu viņam pārtrauktas dēla aizgādības tiesības.

/pers. C/ no 2012.gada septembra dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas prasītājas uzraudzībā un apgādībā. Prasītāja rūpējas par bērnu un nodrošina viņam visu nepieciešamo, bet bērna tēvs izvairās no sava pienākuma pildīšanas un naudu bērna uzturēšanai nedod. Par atbildētāja darba vietu un ienākumiem prasītājai nav zināms.

Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā un nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē, lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus prasītājas labā 2004.gada 10.augustā dzimušā /pers. C/ uzturam EUR 108 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās algas līdz bērna pilngadībai. Lūdz uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas brīža un pārskaitīt uz prasītājas kontu AS "Swedbank" konta Nr. /konta numurs/.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177.pantu un 179.pantu un Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu.

2015.gada 16.jūlijā atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma norakstu nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 13.augustam.

Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumus nav sniedzis.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā. Par to lietas dalībniekiem paziņots 2015.gada 18.septembrī, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 28.oktobrī.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesnese atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

No lietas materiālos esošās 2004.gada 10.augustā dzimušā /pers. C/ dzimšanas apliecības Nr. /numurs/ kopijas izriet, ka atbildētājs ir bērna tēvs.

Civillikuma 177.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Savukārt bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam) (Civillikuma 177.panta otrā, trešā un ceturtā daļa).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Savukārt Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", bērniem līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai uzturlīdzekļu minimālais apmērs ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumiem Nr.734 par grozījumiem 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 EUR.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina viena nepilngadīgā bērna no 7 gadu vecuma 2015.gadā sastāda 108 EUR.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no bērna vajadzībām un pušu reālajām materiālajām iespējām. Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli.

Ņemot vērā to, ka prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2015.gada 14.jūlija līdz bērns sasniedz pilngadību.

Ievērojot to, ka prasītāja cēlusi prasību par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no Civillikuma 179.panta piektās daļas un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Ar Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 10.decembra lēmumu Nr.1-6/2989 prasītāja /pers. A/ iecelta par aizbildni /pers. C/.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja, ceļot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

No atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts labā atbilstoši Civilprocesa likuma 34.pantam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir EUR 1296 (108x12 mēneši) piedzenamās valsts nodevas apmērs ir EUR 194,40 (http://www.tiesas.lv/e-pakalpojumi/nodevu_kalkulators/).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, no atbildētāja valsts labā piedzenami izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 4,70 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var izpildīt nekavējoties, ja saņemts attiecīgs lietas dalībnieka lūgums. Prasītāja ir lūgusi spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 8.,97., 192., 193., 204.[1] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus nepilngadīgā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 108,00 (viens simts astoņu euro) apmērā ik mēnesi, sākot no 2015.gada 14.jūlija līdz dēla pilngadības sasniegšanai, bet, ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ieskaitot uzturlīdzekļus ik mēnesi prasītājas /pers. A/ norādītajā bankas kontā AS "Swedbank", konta Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 194,40 (viens simts deviņdesmit četrus euro) par uzturlīdzekļu piedziņu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus euro un 70 centus).

Valsts nodeva ieskaitāma Valsts kasē, reģistrācijas nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr. C30491815,lietvedības Nr.C4918-15/5.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā, Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C30491815, lietvedības Nr.C4918-15/5.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā un maksājumu apliecinošos dokumentus par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu nomaksu sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe